

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 56 van de Mededingingswet.

Nummer 6756 / 5

Betreft zaak: 6756 / Klacht FTN

Inleiding

1. Op 19 augustus 2009 ontving de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit een klacht van de Federatie Textielbeheer Nederland (hierna: "FTN") in de vorm van een besluitaanvraag.
2. De klacht is gericht tegen Intrakoop, coöperatieve inkoopvereniging van de gezondheidszorg.
3. Met haar klacht beoogt FTN dat NMa een verbod doet uitvaardigen op het (gebundeld) uitschrijven van aanbestedingen op de manier waarop Intrakoop dat doet.

Inhoud van de klacht

4. FTN betwijfelt of de gebundelde aanbesteding van textielverzorging georganiseerd door Intrakoop in overeenstemming is met het mededingingsrecht.
5. Door gebundeld aan te besteden zou Intrakoop - volgens FTN - disproportionele marktmacht krijgen. Op de langere termijn en zeker indien deze aanpak in de toekomst breder zou worden toegepast zou dit - volgens FTN - ernstige gevolgen hebben voor de marktwerking in de textielverzorgingssector.
6. FTN beziet in dat kader de positie van haar kleinere leden. Op regionaal en lokaal niveau zou door de gebundelde manier van aanbesteden de marktwerking beperkt worden.

Beoordeling

7. Dit besluit beperkt zicht tot de uiteenzetting van de huidige toetsingskaders en de toepassing daarvan op de door FTN vermelde aanbesteding.
8. In de meeste gevallen is het onwaarschijnlijk dat er marktmacht bestaat wanneer het gezamenlijke marktaandeel van de partijen bij de overeenkomsten minder dan 15% bedraagt, zowel op de inkoopmarkt als op de afzetmarkt. Bij marktaandelen van een dergelijk niveau is het in elk geval waarschijnlijk dat de betrokken overeenkomst voldoet aan de voorwaarden van artikel 81, lid 3 EG Verdrag.¹

¹ EU richtsnoeren horizontaal, rnr 130

9. Met onderhavige aanbesteding heeft Intrakoop een marktaandeel van 0,7% op de markt voor textielverzorging en bijna 2% voor de deelmarkt van textielverzorging voor de gezondheidszorg.²
10. De zorginstellingen aangesloten bij voornoemde aanbesteding zijn verspreid over heel Nederland. De gegevens en het feitenmateriaal aangeleverd door FTN bij haar klacht bevatten geen aanwijzingen voor gezamenlijk marktmacht van betrokken zorginstellingen op hun afzetmarkt.
11. Conclusie: het is onwaarschijnlijk dat Intrakoop met onderhavige aanbesteding marktmacht heeft op de markt voor textielverzorging.
12. Voorts zal gezamenlijke inkoop normaal gesproken, al dan niet via een brancheorganisatie, niet leiden tot een beperking van de mededinging en dus niet vallen onder het kartelverbod. Hiervan zou wel sprake kunnen zijn indien i) de gemeenschappelijke inkoop zou leiden tot aanzienlijke inkoopmacht op de markten waarop wordt ingekocht, ii) de gemeenschappelijke inkoop zou leiden tot een aanzienlijke mate van gemeenschappelijke kosten of iii) de leden van de brancheorganisatie zouden zijn gedwongen of het voor hen noodzakelijk zou zijn via de brancheorganisatie in te kopen.³
13. Ad i: Zoals reeds gemeld onder 9. heeft Intrakoop met onderhavige aanbesteding een gering inkooptaandeel op de markt voor textielverzorging en de deelmarkt van textielverzorging voor de gezondheidszorg.
14. Ad ii: Textielverzorging maakt een relatief beperkt deel uit van de kosten van de betrokken zorginstellingen⁴. Hierdoor zou de gemeenschappelijke inkoop niet leiden tot een aanzienlijke mate van gemeenschappelijke kosten.⁵
15. Ad iii: De gegevens en het feitenmateriaal aangeleverd door FTN bij haar klacht maken geen melding van verplichte winkelopering voor de bij Intrakoop aangesloten zorginstellingen door onderhavige aanbesteding.
16. Inkoopovereenkomsten worden dikwijls door kleine en middelgrote ondernemingen gesloten om tot soortgelijke hoeveelheden en kortingen te komen als hun grotere concurrenten. Deze overeenkomsten zijn derhalve doorgaans mededingingsbevorderend. Zelfs indien hierbij in enige mate een machtspositie op de markt ontstaat, kan dit door schaalvergroting worden gecompenseerd mits de partijen werkelijk de ingekochte hoeveelheden bundelen.⁶

² De omzet van onderhavige aanbesteding betreft EUR 4,5 miljoen per jaar (Bron: Intrakoop). De jaarlijkse omzet op de markt van textielverzorging betrof EUR 623 miljoen in 2007. Op de deelmarkt voor de gezondheidszorg betrof het EUR 271 miljoen in 2007 (bron: jaarverslag FTN 2007 en berekening NMa o.b.v. jaarverslag FTN 2007).

³ Hoofdstuk 4.8 van de Richtsnoeren samenwerking ondernemingen van de NMa

⁴ De betrokken omzet van onderhavige aanbesteding maakt 0,8% uit van de totale kosten van de betrokken zorginstellingen. (Bron: berekening NMa o.b.v. aanbestedingsdocument Intrakoop en jaarverslagen van betrokken zorginstellingen);

⁵ Rnr 128 van de EU Richtsnoeren horizontaal

⁶ EU richtsnoeren horizontaal rnr 116

17. Conclusie: gelet op voornoemde is een merkbare mededingingsbeperking uitgaande van onderhavige aanbesteding onwaarschijnlijk.

Conclusie

Gelet op al het bovenstaande wordt de klacht van Federatie Textielbeheer Nederland op alle onderdelen afgewezen.

Datum: 7 oktober 2009

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
namens deze:

W.g. Drs. J de Maa
Directie Mededinging
Clustermanager Financiële en Zakelijke Dienstverlening

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.